

AF SPECIALDYRLÆGE
JENS RUHNAU, DIPL.EVDC.

DENTAL WARS – EPISODE IV

A new hope

Hvad er en specialist?

Hvis man slår op på dyreklinikkens hjemmesider, kan man ofte finde beskrivelser af dyrlæger som er specialister i det ene eller andet felt indenfor veterinærmedicinen. Det er dog ofte et falsum, for der er kun ganske få specialister i Danmark. Specialist er nemlig en beskyttet titel. Det kræver altså en bestået akkrediteret eksamen at kunne kalde sig specialist i Danmark.

EBVS

Den europæiske akkreditering af specialister foregår gennem European Board of Veterinary Specialisation (EBVS). EBVS er en paraply-organisation, som kontrollerer det faglige niveau og kvaliteten af eksamen i de forskellige faggrupper (Colleges), der er anerkendt under EBVS. Der findes for tiden 23 Colleges under EBVS. (Man kan læse mere om EBVS på www.ebvs.org.)

EBVS foretager en løbende kontrol af de anerkendte Colleges, som skal leve op til strenge krav om egenkontrol og dokumentation af faglighed, m.m..

EVDC

Når man består en adgangseksamen til et anerkendt College, bliver man Diplomate i det pågældende College. Et af de 23 Colleges er European Veterinary Dental College (EVDC), som uddanner dyrlæger indenfor tandbehandling og mundhulekirurgi. EVDC har for tiden 29 aktive diplomater (hvoraf 7 bor og arbejder udenfor Europa), to diplomater med status "retired" og et enkelt æresmedlem. En diplomate i EVDC må kalde sig European Veterinary Specialist in Dentistry. (Læs mere på www.evdc.info.)

For at få lov til at gå til eksamen i EVDC skal man have gennemført et of-

ficielt uddannelsesprogram. Dette skal godkendes af EVDC inden uddannelsen starter.

Der findes grundlæggende to forskellige programtyper; et standard program og et alternativt program. Standard programmet foregår fuldtids og varer mindst 2½ år (30 måneder). 70 % af tiden skal være direkte superviseret af en diplomate. Ved et alternativt program skal mindst 50 % af arbejdstiden bruges på programmet. Et alternativt program varer minimum 5 år (60 måneder). Ved det alternative program skal mindst 48 uger være direkte superviseret af en diplomate.

For tiden tilbydes kun et enkelt standard program i Europa, nemlig i Frankrig. Alle andre i gang med et EVDC uddannelsesprogram følger den alternative rute. Dyrlæger i gang med et uddannelsesforløb i EVDC kaldes residents. Residents er ikke officielle og må ikke "reklamere" med, at de er i gang med et uddannelsesforløb i EVDC. Derfor er antallet af residents ikke kendt, men formodes til enhver tid at være mellem 5 og 15 personer.

UDDANNELSESPROGRAMMET

Uddannelsen kræver færdigheder på specialiterniveau, teoretisk og praktisk indenfor bl.a. oral embryologi, histo-

logi, anatomi, patologi, oral medicin, periodontologi, orthodonti, endodonti, prosthodonti, restaurationer, oral og maxillofacial kirurgi, oral og maxillofacial diagnostisk billeddannelse. Penum omfatter primært omkring 20 nævnte lærebøger og yderligere 20 lærebøger som supplement. Derudover alle relevante artikler fra omkring 20 nævnte internationale peer reviewed journaler indenfor de seneste 10 år. Derudover findes en liste over operationer, tand- og mundhulebehandlinger, der praktisk skal mestres.

Hver resident skal føre en "case-log" over sine behandlinger. Den skal indeholde alle informationer om patient, behandling, operation og eventuel follow-up, samt fotos, røntgenbilleder og andet relevant materiale. Loggen skal indeholde mindst 500 cases, hvor der skal være et minimums-antal indenfor hver af de relevante kategorier. En række af disse cases skal minutvist gennemgås og godkendes af supervisoren. Residents skal også have mindst 40 timers supervision af en diplomate indenfor hvert af områderne, anæstesi, kirurgi og billeddiagnostik.

Residents skal også have artikler udgivet i peer reviewed journals og gerne præsentere ved internationale kongresser. Endelig skal residents have godkendt røntgenoptagelser af fuldt tandsæt og kæbeled på hund og kat.

EKSAMEN

Når alle disse krav er opfyldt, kan residents sende en ansøgning med al dokumentation (credentials) til EVDC og herefter godkendes til at kunne gå til eksamen. Eksamen afholdes normalt en gang om året. Den foregår for EVDC's vedkommende over tre på hinanden følgende dage.

Residents, som når deres credentials er blevet godkendt, kaldes kandidater

indtil de har bestået eksamen, skal selv medbringe håndinstrumenter, fyldningsmaterialer m.m. til den praktiske del af eksamen. Der stilles tandunit og tandrøntgen til deres rådighed, men alle andre fornødenheder til at udføre alt fra rodbehandlinger over reguleringer til fiksering af knoglebrud og resektion af tumores, skal kandidaten selv medbringe.

Dagen før første dag får kandidaterne mulighed for at pakke deres materialer og instrumenter ud og gøre klar til eksamen. Alle kandidater er under eksamen anonymiserede gennem et særligt system af koder og censorerne har ikke adgang til området under eksamen.

I løbet af de tre dage eksamen varer, skal kandidaterne gennem tre gange en halv dags praktiske øvelser, hvor de skal udføre mellem 12 og 15 procedurer på kadavere. Derudover er der en halv dag med en teoretisk prøve. Den teoretiske prøve består af 175 multiple choice spørgsmål, som skal besvares i løbet af 4½ time. Slutteligt er der en halv dag med COMP (Case-Oriented-Multiple-Choice). COMP består af billeder (fotos, røntgen, m.m.) eller objekter. Der skal besvares 100 spørgsmål indenfor 4 timer.

I den teoretiske prøve og COMP er der fem svarmuligheder til hvert spørgsmål. Et og kun et svar er korrekt. For at bestå, skal kandidaterne have 70 % eller mere korrekt. I den praktiske prøve evalueres hver procedure i detaljen og der gives en score indenfor en række discipliner. Den samlede score skal være 70 % eller mere. Og den samlede score i hver af de fire kernerdiscipliner; periodontologi, kirurgi, endodonti og prostetik skal også være 70 % eller mere. Alle tre deleksaminer; teori, COMP og praktisk skal bestås, men hvis en eller to dele bestås, skal de ikke tages om til reeksamen.

Der er en relativt høj dumpeprocent til eksamen. Hvem der er godkendt som kandidater og går til eksamen er ikke offentligt, men hemmeligholdes. Kun de kandidater som består eksamen offentliggøres. Kandidater har i alt fire forsøg til at bestå eksamen. Lykkes det ikke indenfor de fire forsøg, skal hele uddannelsesprogrammet startes forfra.

Består man eksamen, kan man kalde sig Diplomate of the European Veterinary Dental College og European Veterinary Dental Specialist. Titlen skal re-godkendes hvert 5. år. Man indsender opgørelser over sine aktiviteter og re-godkendes efter et særligt pointsystem. Man kan også søge de danske myndigheder om en titel som Specialdyrlæge i Veterinær Odontologi. Og man må kalde sig specialist – også på sin hjemmeside.

EBVS EUROPEAN BOARD
OF VETERINARY
SPECIALISATION

EBVS logo. Må benyttes af godkendte Colleges under EBVS.

EVDC logo. Må benyttes af Diplomates i EVDC (European Specialists in Veterinary Dentistry)

EVDS logo. European Veterinary Dental Society er en forening alle dyrlæger kan melde sig ind i. Der kræves ingen særlige kundskaber, blot interesse for veterinær tandbehandling. EVDS arrangerer den årlige europæiske tandkongres ECVD (European Congress of Veterinary Dentistry).

Logo for ECVD der i år holdes sammen med World Veterinary Dental Congress i Prag. Forkortelsen ECVD benyttes også af det dermatologiske college European College of Veterinary Dermatology. Dette sammenfald af akronymer kan skabe nogen forvirring